

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Svenska 1

Tema: Språkets betydelse i olika sammanhang

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för språkets funktioner, dess betydelse i olika sociala och kulturella sammanhang, samt språkutvecklingens roll i samhället. Provets frågor syftar till både att pröva faktakunskaper och förmågan att analysera språkets påverkan.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Språkets roll i kommunikation och hur olika språkliga variationer påverkar förståelse i interaktion.”

Kunskapskrav

- “Kunna redogöra för och analysera språkets funktioner i olika sammanhang.”
- “Kunna diskutera språkets betydelse för identitet och kultur.”
- “Kunna uttrycka sig klart och korrekt i skrift och tal.”

Prov

Faktafrågor

1. Vad kallas den språkliga variation som hänger samman med geografiskt läge?
 - a) Dialekt
 - b) Sociolekt
 - c) Imitation
 - d) Fackspråk
2. Vad innebär språkets funktion “expressiv”?
 - a) Att informera
 - b) Att uttrycka känslor och stämningar
 - c) Att underhålla

d) Att övertyga

3. Vad kallas den språkform som används i professionella och fackliga sammanhang?

- a) Fackspråk
- b) Dialekt
- c) Slang
- d) Talspråk

4. Vilken av följande faktorer påverkar hur vi kommunicerar?

- a) Sociala konventioner
- b) Både kultur och sammanhang
- c) Ålder
- d) Utbildningsnivå

5. Vad innebär fri och öppen kommunikation?

- a) Att alla har möjlighet att delta i samtal och utbyta idéer
- b) Att endast experter får uttala sig
- c) Att enbart skriftliga källor inkluderas
- d) Att talet är reglerat av lagar

6. Vad kännetecknar en sociolekt?

- a) En geografisk variant av språket
- b) Språkbruk som är speciellt för en social grupp
- c) En akademisk språkform
- d) Genomsnittligt språk

7. Vilken typ av språk är slang?

- a) Informellt språkbruk
- b) Formellt språk
- c) Fackuttryck
- d) Dialektal variabel

8. Vad innebär begreppet "språkidentitet"?

- a) Att kunna ett språk
- b) Hur språk påverkar en individs identitet och tillhörighet
- c) Att vara flerspråkig
- d) Att tala en dialekt

9. Vilket fenomen beskriver hur språk kan förändras över tid?

- a) Språkkontakt
- b) Språkutveckling
- c) Språkliga normer
- d) Syntaxförändringar

10. Vad skiljer muntlig kommunikation från skriftlig kommunikation?

- a) Muntlig kommunikation sker i realtid och är often mer spontan
- b) Muntlig kommunikation kräver mer tid
- c) Skriftlig kommunikation är alltid korrekt
- d) Skrift ligger alltid på papper

11. Vad kallas språkets ekonomiska funktion?

- a) Att förenkla idéer och erbjuda effektiv kommunikation
- b) Att formalisera språket
- c) Att komplicera meddelanden
- d) Att utveckla vokabulär

12. Vad menas med kodväxling?

- a) Att stänga av sitt modersmål
- b) Att växla mellan olika språk eller språkformer i en konversation
- c) Att hålla sig till ett språk
- d) Att alltid prata formellt

13. Vilken roll har språkets normer i ett samhälle?

- a) Att göra språket mer komplext
- b) Att skapa en inramning för acceptabel kommunikation
- c) Att förhindra kreativitet
- d) Att minska mångfalden i språket

14. Vilken av följande är en av de språkliga trender som påverkar vår kommunikation idag?

- a) Att sänka språkets kvalitet
- b) Användningen av emojis och bildspråk
- c) Att skriva i versaler
- d) Minimera språklig variation

15. Vad kallas det fenomen där ett språk tar in ord och uttryck från ett annat språk?

- a) Dialekt
- b) Slang
- c) Lånord
- d) Fackspråk

Resonerande frågor

1. Analysera hur olika språk har påverkat den svenska litteraturen. Syftet är att få eleverna att reflektera kring språkets kulturkorsande effekter.
2. Diskutera hur språk kan användas för att skapa identitet och gemenskap. Eleverna ges möjlighet att tänka på språkets roll i sociala och kulturella sammanhang.
3. Reflektera över hur digital kommunikation påverkar vårt språk och vår kommunikation idag. Denna fråga hjälper eleverna att förstå

moderniseringens påverkan på språket.

4. Analysera hur språkets förändringar kan spegla samhällsliga förändringar. Eleverna får möjlighet att undersöka språkets dynamik och dess koppling till samhället.

5. Diskutera vikten av att bevara minoritetsspråk i samhället. Syftet är att uppmuntra en diskussion om språkets betydelse för kultur och identitet.

6. Reflektera över språkets makt i politik och reklam. Här ges eleverna möjlighet att se språklig manipulation och påverkan i samhällsliga diskurser.

7. Analysera betydelsen av att kunna kommunicera med hjälp av olika språk i en globaliserad värld. Denna fråga bjuder in till en djupgående diskussion om språkets roll i globala relationer.

8. Diskutera hur hake och språklig kreativitet kan övervinna språkbarriärer. Syftet är att få eleverna att förstå hur språkligt spel och humor kan förena människor.

Bedömning

Provet kan bedömas med följande poängsystem:

- Faktafrågor: 1 poäng per korrekt svar (max 15 poäng).
- Resonerande frågor: 3 poäng per korrekt och välutvecklad resonemang (max 24 poäng).

Krav för betyg:

- E: Minst 8 poäng
- C: Minst 12 poäng (inklusive minst 3 poäng från resonerande frågor)
- A: Minst 18 poäng (inklusive minst 5 poäng från resonerande frågor)

Tags: [Prov](#)